

ŽIVOT FARNOSTÍ

občasník

pro farnosti

Valašské Meziříčí a Lešná

Z OBSAHU

Archeologický výzkum kostela **3**

Svědectví o duchovním povolání **5**

Slovo života na říjen **5–6**

Časopis Duha **6–7**

Dům sv. Josefa na Gruni **13**

Cesta do Peru **16–19**

*Můj kříží! Všude tě s sebou mám,
ty jsi mi nade vše! Můj kříží!
Padám-li, zvedáš mne, když pláču, těšíš mne.*

*Můj kříží! V práci mne podpírej,
svou ochranu mi dej. Můj kříží!
Ve chvíli poslední mě k Pánu pozvedni.*

Kancionál č. 989, slova A. C. Stojan
foto o. Pavel (Velký Rozsutec)

Archeologický průzkum farního kostela po dobu restaurování dalšího sektoru lavic

(foto o. Pavel, J. Kuběja, S. Španihel)

***Odpočiňte v pokoji,
po boji, duše věřící!
Vyslyš, Bože,
hlas své církve prosící.***

***S vírou na ně vzpomínejme,
z očistce jim pomáhejme,
budou na nás vzpomínat,
až my budem umírat.***

(Kancionál č. 924)

Odpočinutí věčné dej zemřelým, Pane, a světlo věčné ať jim svítí. Ať odpočinou v pokoji. Amen.

Ohlédnutí za prázdninami

Protože v minulém čísle Života farností bylo „narváno“ a mnoho článků se tam již nevešlo, můžeme se za prázdninami ohlédnout ještě i v tomto čísle. Na titulní stránce vidíte fotku vrcholu Velkého Rozsutce. Tuto horu s pohořím Malá Fatra jsem zdolal 22. srpna tohoto roku. Některé fotky z mého putování po Malé Fatře se možná objeví v kalendáři na rok 2024. Opět prosím o modlitbu, aby práce na tomto kalendáři byly včas dokončeny a kalendář mohl být vytištěn.

Se zpožděním otiskujeme v tomto čísle zprávu archeologa Mgr. Samuela Španihela, Ph.D., který provedl archeologický průzkum pod dalším sektorem lavic, které byly restaurovány. Našli jsme hrob asi 400 let starý a v něm kosterní pozůstatky. Součástí objevu byly 2 zlaté prstýnky. Více se dočtete ve zmiňované zprávě.

o. Pavel

Archeologický výzkum farního kostela ve Valašském Meziříčí v letech 2021 až 2023

Kostel Nanebevzetí Panny Marie je v posledních třech letech zkoumán archeologem Muzea regionu Valašsko. Po této sezoně, která vyjasnila mnohé badatelské otázky, je již možné předložit krátké resumé i zájemcům z řad veřejnosti.

Za zatím nejstarší nález je možné považovat objev kamenných základových soklů a v jednom případě i samotného základu. Zajímavým prvkem, který se dochoval v největším fragmentu zdíva je pouzdro pro sloup zřejmě šesti nebo osmibokého tvaru. Sloup samotný se však dohledat nepodařilo. Podle rozmístění objevených soklů je možné o tvaru původní stavby vyvodit jen málo informací. Vzhledem k dlouhodobé posvátnosti místa a umístění zlomků zdíva přibližně uprostřed chrámové lodi je prakticky jisté, že se jedná o starší (či nejstarší) stavebnou fázi zdejšího kostela. Co se týká rozměrů, jedinou vyvoditelnou hodnotou je šířka, tedy vzdálenost mezi severní a jižní stěnou chrámu. Jde přibližně o 6 až 7 metrů. Délku aktuálně není možné určit.

Tyto nalezené struktury je možné datovat přibližně do 15. století. Dokladem o tom je nepočetný soubor keramických střepů, pro který je možné najít analogie zejména z výzkumu na nedalekém náměstí. Částečně je možné navázat i na nejstarší písemnou zmínku o kostele ve Valašském Meziříčí, která je datována k roku 1419.

Zvláštním objevem bylo nalezení další stavební fáze, na kterou mohou odkazovat některé prameny z 15. až 17. století zmiňující se o opravách chrámu po častých požárech. Opět byly doloženy základové sokly, avšak v mnohem větším množství. Je zajímavé, že tato stavba částečně využila jižní základové sokly středověkého chrámu, které však byly výrazně posílené, pravděpodobně aby unesly vyšší budovu. Jestli stavba respektovala obrysy staršího chrámu také na ostatních světových stranách, není aktuálně známo. Nejvýraznější zjištěnou změnou oproti starší fázi byla přístavba v prostoru dnešní boční kapele. Z lodi vybočovala ve stejné šířce jako ta dnešní, ale její hloubka nedosahovala ani dvou metrů. Zmínky o výše uvedených požárech potvrzují výrazné popelovité vrstvy na obou stranách základů.

K této stavbě se vážou i pohřby, které byly nalezeny při její jižní straně. Zatím bylo objeveno šest hrobů osob, které je podle orientace kostry možné považovat za členy kléru. Pohřby jsou poměrně prosté bez výrazných průvodních předmětů. Výjimkou byl hrob 2023/1 – zde ležel jedinec v luxusní dřevěné rakvi a na rukách měl dva zlaté prsteny s očkem. Předběžným určením kamenů bylo zjištěno, že jde o smaragd a spinel (červený drahokam známý například ze svatováclavské koruny Karla IV.). Zajímavým nálezem byl i náhrobní kámen patřící zřejmě někomu z místních měšťanů. Komu konkrétně patřil, již není možné zjistit – náhrobek byl totiž nalezen v zásypu mimo své původní místo a navíc se ho ani nepodařilo odkrýt celý. Kvalitní materiál, složitá výzdoba a umístění v lodi chrámu však dokládají bohatství a význam nebožtíka.

Zatím nejmladší nález je dlažba z rezných keramických dlaždic, kterou na základě zde nalezené mince je možné datovat na přelom 17. a 18. století. Zřejmě jde o nejstarší pochozí plochu aktuálního kostela.

Další etapy výzkumu, které přinesou nové poznatky o této důležité historické stavbě, budou probíhat v součinnosti s postupem rekonstrukčních prací.

*Samuel Španihel
Muzeum regionu Valašsko, p.o.*

Zasvěcení milosrdné lásce Boží podle příkladu a učení sv. Terezie z Lisieux 1. října 2023 ve farnosti Valašské Meziříčí a 8. října ve farnosti Lešná

Odpověď: Milosrdný Bože, tobě důvěřujeme, Tobě se odevzdáváme.

Nabízíme ti všechno, co se nám ve farnostech podařilo, s vědomím, že i dobré skutky jsou poskvrněné ve tvých očích. Nabízíme ti všechny naše touhy po svatosti a lásce s vědomím, že to chceme, i to, že to pak vykonáme, působíš v nás ty. (Flp 2,13)

Milosrdný Bože, tobě důvěřujeme, Tobě se odevzdáváme.

S vědomím naší slabosti, nedokonalosti a hříšnosti ti nabízíme jako nejvzácnější obětní dar vše, co pro nás vykonal a vytrpěl Ježíš, jeho matka Panna Maria a všichni svatí, kteří žili a umírali ve spojení s Kristem.

Milosrdný Bože, tobě důvěřujeme, Tobě se odevzdáváme.

Tvé milosrdné lásce chceme svěřit vše, co jsme pokazili a zanedbali s vědomím, že tam, kde se rozmnožil hřích, se daleko více ukázala Boží milost. (Řím 5,20) Svěřujeme ti naše temnoty s vědomím, že tvé světlo vítězí i nad nejtemnější tmou.

Milosrdný Bože, tobě důvěřujeme, Tobě se odevzdáváme.

Bože, který jsi láska, svěřujeme ti naše vzájemné vztahy. Uzdrav je. Buď ty sám skrze Ducha svatého naší vzájemnou láskou. Uznáváme, že my sami této lásky nejsme schopni.

Milosrdný Bože, tobě důvěřujeme, Tobě se odevzdáváme.

Ty znáš naši budoucnost. Svěřujeme ti sami sebe a všechno, čeho se bojíme, co neumíme a co nedokážeme pochopit. S vědomím, že ty nás nikdy neopouštíš, víš, co prožíváme, a rozumíš

tomu. Milosrdný Bože, ty můžeš všechno proměnit v požehnání a zisk. Vždyť těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobremu. (Řím 8,28)

Milosrdný Bože, tobě důvěřujeme, Tobě se odevzdáváme.

Děkujeme ti za všechna požehnání pro naši farnost. Odpusť nám, že jsme některé milosti a dary tvé lásky nepřijali, anebo špatně tyto hřívný spravovali. Rozšiř naše srdce, abychom byli schopni přijmout i ty milosti a dary, které mnozí odmítají.

Milosrdný Bože, tobě důvěřujeme, Tobě se odevzdáváme.

Modlitba sv. Jana Pavla II., kterou 17. srpna roku 2002 v Krakově – Lagiewnikach zasvětil svět Božímu milosrdenství:

*Bože milosrdný Otče,
ty jsi zjevil svoji lásku
ve tvém synu Ježíši Kristu
a vylil jsi ji na nás v Duchu svatém, Utěšiteli,
tobě dnes svěřujeme osudy světa a každého člověka.
Skoň se k nám hříšným,
uzdrav naši slabost,
znič každé zlo
a dej všem obyvatelům země
zakusit tvé milosrdenství,
aby v tobě, trojjediný Bože,
vždycky nacházeli pramen naděje.
Věčný Otče,
pro bolestné utrpení a zmrtvýchvstání tvého syna
buď milosrdný k nám i k celému světu!
Amen.*

Děkuji všem, kdo se jakýmkoli způsobem osobně zapojili do úkonu zasvěcení farnosti milosrdné lásce Boží podle učení a příkladu sv. Terezie Lisieux. Zvláštní poděkování patří akademické sochařce Kristýně Veskové za obraz sv. Terezie pro ZŠ Salvátor. Rovněž děkuji těm, kteří na obraz finančně přispěli.

Ty, kteří se nemohli zúčastnit zasvěcení 1. října (v Lešné 8. října) chci povzbudit, aby se tuto zásvětnou modlitbu pomodlili sami nebo v rodinách.

o. Pavel

Pozvání ke společnému slavení eucharistie 3. pátky v měsíci

Milí farníci, datum 1. září 2023 zůstane jistě významným dnem pro naši farnost, který se nesmazatelně vryje do naší paměti. Společně jsme prožívali slavnostní zahájení školního roku církevní školy SALVÁTOR a naší dětské skupiny RYBIČKY v již zrekonstruované budově. Mohli bychom říci, že v životě církve událost neobvyklá a výjimečná.

Chtěl bych poukázat na skutečnost, že na prvním počátku tohoto úžasného díla bylo na návrh otce Pavla několikaleté prožívání mše svaté 2. pátků k Duchu svatému za naši školu SALVÁTOR a vytrvalá modlitba ke svatému Josefovi. Náš Pán vyslyšel volání svého lidu a konal...

Na základě této hluboké zkušenosti přišel návrh na pastoračním výboru, abychom v dalším období prožívali společně 3. pátky v měsíci za naši farnost, respektive za obnovu a jednotu v naší farnosti, za světlo Ducha sv. pro činnost pastorační a ekonomické rady.

Chtěl bych tímto pozvat k účasti jak jednotlivé společenství, tak jednotlivce, farníky. Mše svaté třetích pátků bude doprovázena rytmickou hudbou a bude určitě fajn, když její prožívání bude průběžně obohacovat na základě podnětů z vašich řad.

Přijďte se setkat a společně slavme eucharistii každý třetí pátek v měsíci.

Upřímně věřím, že je nás mnoho, komu na budoucnosti naší farnosti záleží.

Jindra Vrána

Dům sv. Josefa na Gruni

Možná jste už toto místo navštívili. Má zajímavou historii, o které se můžete dočíst na str. 13. I naše farnost je nyní svázána s tímto místem. Momentálně tam totiž dělá správcovou se svým manželem Zdiška Poláková, roz. Černochová. Nedávno mne požádala, abych pro tento dům daroval fotky přírody, které by mohly být na chodbách i na pokojích. Dám se tedy do díla, nabízím možnost přispět na jednu takovou fotku na plátně, která stojí přibližně 1000 Kč. Z druhé strany fotky bude napsána lokalita, moje jméno a jméno dárce, který na fotku přispěl. Naším farníkům doporučuji navštívit toto místo a zvážit, zda by zde nemohl proběhnout rodinný či jiný pobyt. Je třeba se ale hlásit hodně dopředu, protože o místo je velký zájem.

o. Pavel

Svědectví o duchovním povolání

Sestra Marie Goretti Dřimalová
Kongregace Milosrdných sester sv. Kříže
(1. část)

Jmenuji se Anna Dřimalová. Pocházím z Krhové, nyní Valašského Meziříčí, odkud byla naše maminka. Tatínek pocházel z jižní Moravy a na Valašsko se přistěhoval po skončení včelařské školy. Je nás šest sourozenců, jsem druhá nejstarší z dvojčat. Mým dvojčetem je bratr Ludvík, který mě předběhl o 20 minut. Sourozenci mi říkají křesťanským jménem Aničko, Anino, a nyní mne oslovují také řeholním jménem Marie, Marie Goretti, Maruško...

Život v rodinném zázemí

Vyrůstala jsem v katolické rodině. Tatínek nás vychovával obzvláště přísně. Oba i s maminkou nás učili především svým osobním příkladem. A to zůstalo ve mně dodnes. Nejen že nás duchovně vedli, ale sami tak žili. Modlili se s námi, chodili s námi na mši sv., učili se s námi, tatínek nás ve volných dnech vyučoval katechismu, připravoval nás ke svátostem, pracovali s námi, trávili s námi volný čas, hráli si s námi, v neděli jsme společně chodili na návštěvy atd.

Já jsem sice v katechismu moc nevynikala a nejhorší bylo pro mne naučit se zpaměti odpovědi. Ale přece jen ve mně něco zůstalo a ráda si na to vzpomínám. Tak to možná byl takový začátek mého duchovního života a také základ.

Když se na to období zpětně dívám, děkuji Pánu za to krásné dětství i za to všechno zlé, před čím mě uchránil.

Ochota nechat se vést

Pak nastalo období dospívání, mládí, období bojů a rozhodování. Bylo to pro mně období krásné, ale už těžší. Musela jsem se už sama rozhodovat a zvolit cestu. A musím přiznat, že Pán Bůh si už od začátku vede člověka po své cestě, když se Mu cele odevzdá. Postupně jsem to tak vnímala. Těžko se dá přesně říct: „Teď jsem zaslechla Boží volání, Boží hlas.“ Myslím, že každé povolání je tajemstvím mezi Bohem a člověkem.

Asi takový první impuls od Boha ke mně bylo setkání se sestrami sv. Kříže v Choryni a při exerciciích pro středoškolačky na Svatém Hostýně. Podotýkám, že jsem se tam dostala již ve 13 letech. A tak to všechno začalo...

Ale to bylo jenom nadšení!!! A to po nějakém čase vyprchá... Ale díky Pánu! Byla jsem tehdy šťastná a jsem dosud šťastná, i když mezitím bylo plno bojů, proher i výher.

Byla totalita a nemohla jsem jen tak veřejně nastoupit do Choryně. A také se po mně vyžadovalo určité vzdělání, alespoň střední škola. Toužila jsem být učitelkou dětí v mateřské školce, ale to tehdy nebylo možné jít na takovou školu z věřící rodiny. A tak jsem nakonec zvolila zdravotnictví, přestože jsem se nedostala hned na maturitní obor, ale postupně jsem zdolávala všechny překážky. Po absolvování dvouleté ošetrovatelské školy jsem při zaměstnání studovala 5 let externě zdravotnickou školu s maturitou a pak jsem se ještě školila na sestru se specializací na JIP.

Začátek života v zasvěcení

Mezitím se přihlásila ještě jedna dívka k Milosrdným sestrám sv. Kříže do Choryně, která byla o dva roky starší než já a začala pracovat jako dětská sestra v Olomouci. Tak jsme se sblížily a začaly společně dojíždět na návštěvy do kláštera v Choryni. Všechno bylo ovšem přísně tajné. Některé sestry nás vyučovaly a seznamovaly s jejich životem, a tak jsme postupně vrůstaly

do duchovního světa. Bylo to hodně dobrodružné a zajímavé, když jsme se připravovaly na složení prvních a pak těch dalších, až nakonec věčných slibů, které se konaly tajně – jen před Bohem a zástupcem církve.

Když jsem ukončila ošetrovatelskou školu, přestěhovala jsem se do Olomouce, abychom bydlely spolu a měly aspoň malou komunitu. Nastoupila jsem tehdy jako sanitárka do Vojenské nemocnice na Hradisku. Začátky nebyly lehké, ale postupně jsem si zvykla a službu nemocným jsem si zamilovala. Přišly také krize ohledně povolání, ale s Boží silou a pomocí dobrých zpovědníků jsem to zvládala. S vděčností přiznávám, že Boží láska – Jeho láska byla vždy větší a silnější než všechny ty lásky lidské, a proto vždycky zvítězil! On mě nikdy nezklamal! Jen je potřeba se Mu cele odevzdat, naprosto ve všem důvěřovat, prostě Mu patřit. Jinak se to nedá říct. A to jsem zakusila.

(pokračování v příštím čísle)

Slovo života na říjen 2023

„Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.“ (Mt 22, 21)

Ježíš vstoupil do Jeruzaléma a lidé ho oslavují jako „Syna Davidova“, což je královský titul, který Matoušovo evangelium přisuzuje Kristu, který přišel hlásat

brzký příchod Božího království.

V této souvislosti se odehrává jedinečný dialog mezi Ježíšem a skupinou lidí, kteří mu kladou otázky. Jedni jsou herodovci, druzí farizeové, dvě skupiny s rozdílnými názory na moc římského císaře, se ho ptají, zda si myslí, že je či není dovoleno platit císaři daně, aby ho donutili postavit se na stranu císaře nebo proti němu a měli ho na každý pád z čeho obvinít.

Ježíš však odpovídá jinou otázkou, a sice čím podobizna je vyražena na současné minci. Protože je to podobizna císaře, odpovídá:

„Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.“

Co však náleží císaři a co Bohu?

Ježíš připomíná Boží prvenství – jako je na římské minci vyražen obraz císaře, tak je v každém člověku vyražen obraz Boží.

Sama rabínská tradice potvrzuje, že každý člověk je stvořen k obrazu Božímu¹, a to na příkladu obrazu vyraženého na mincích: „Když člověk razí mince stejnou formou, jsou všechny stejné, ale Král králů, Svatý, jenž budiž požehnán, vyrazil každého člověka stejnou formou jako prvního člověka, ale nikdo se nepodobá svému druhovi.“²

Jedině Bohu tedy můžeme dát cele sebe, jedině jemu patříme a v něm nacházíme svobodu a důstojnost. Žádná lidská moc si nemůže nárokovat stejnou věrnost.

Pokud někdo zná Boha a může nám pomoci dát mu patřičné místo, je to právě Ježíš. Pro něj „(...) milovat znamenalo plnit Otce vůli, dát k dispozici mysl, srdce, energii a vlastní život. On se cele odevzdal plánu, který s ním Otec měl. Evangelium nám ho představuje neustále zcela zaměřeného na Otce (...) Od nás žádá totéž. Milovat znamená konat vůli Milovaného, bezmezně, celým svým bytím (...). V tom se od nás žádá nejvyšší radikálnost, protože Bohu nemůžeme dát jen něco, ale všechno: celé srdce, celou duši, celou mysl.“³

„Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.“

Jak často stojíme před dilematy, obtížným rozhodováním, při kterém hrozí, že sklouzneme do pokušení snadných východisek. I Ježíš je zkoušen, když čelí dvěma ideologickým řešením, ale on má jasno – prioritou je příchod Božího království, přičemž prvořadá je láska.

Nechme se tímto Slovem prověřit: je naše srdce uchváćeno vřelým hlasem, skvělou kariérou, obdivujeme úspěšné lidi, různé influencery? Přisuzujeme věcem místo, které náleží Bohu?

Ježíš svou odpověď navrhuje zásadní skok a vyzývá nás k vážnému a hlubokému rozlišování našeho žebříčku hodnot.

Hluboko ve svém svědomí můžeme slyšet hlas, někdy nenápadný a možná přehlušený jinými hlasy. Můžeme ho však rozpoznat. Je to ten, který nás vybízí, abychom neúnavně hledali cesty bratrství, a vždy nás povzbuzuje k obnově této volby, a to i za cenu, že půjdeme proti proudu.

Je to zásadní cvičení v budování základů autentického dialogu s druhými, ve společném hledání příslušných odpovědí na složitost života. To neznamená vyhýbat se osobní odpovědnosti vůči společnosti, ale spíše nabízet sebe sama v nezištné službě společnému dobru.

Dietrich Bonhoeffer během věznění, které vyústilo v jeho popravu za občanský odpor proti nacismu, napsal své snoubence: „Nemám na mysli víru, která utíká ze světa, ale víru, která ve světě setrvává, miluje a zůstává věrná zemi navzdory všem útrapám, které nám přináší. Naše manželství musí být ano Boží zemi, musí v nás posilovat odvahu pracovat a něco na zemi vy-

tvářet. Obávám se, že křesťané, kteří se odváží stát jen jednou nohou na zemi, budou pouze jednou nohou i v nebi.“⁴

Letizia Magri a tým Slova života

¹ Srov. Gen 1.26.

² Mishnà Sanhedrin 4,5.

³ Ch. Lubichovi, Slovo života na říjnu 2002, taktéž v *Parole di Vita*, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma 2017), str. 669-670, viz též *Nové město* 10/2002, str. 16.

⁴ Dietrich Bonhoeffer, Maria von Wedemeyer, Lettere alla fidanzata, Cella 92, Queriniana, Brescia 1992, str. 48.

Časopis Duha

V dnešním digitálním světě různých sociálních platforem, webů a různých periodik jsem vždy rád, když mohu trochu nahlédnout pod pokličku zákulisí vydávání různých křesťanských časopisů. Možná si vzpome-

nete, že jsem v nedávné minulosti psal na stránkách ŽF o časopisu Rodinný život.

Existují i další křesťanská periodika pro děti a mládež, děvčata, chlapce, pro skauty a skautky, pro ministranty a další.

Dnes bych Vám rád více přiblížil časopis Duha s malým výletem do historie a průvodcem bude osoba nepovolanejší – o. Cyril Tomáš Havel, který nám trochu přiblíží, jak to bylo dříve a jak je to dnes.

Dělejme každou věc dobře a pozorně.

“Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.” (Mt 22,21)

Ježiš mluví moudře. Jednou k němu přijdou některé osoby, aby mu kladly otázky a přivedly ho do obtíží. Tehdy vlád císař, který se jmenoval Caesar. To on vydával zákony a vyžadoval peníze pro potřeby císařství.

A tak se ti to lidé zeptali Ježíše, jestli je správně platit daně, které Caesar žádá. Ježíš jim ukázal minci, kterou se platilo a zeptal se: "Co je na této minci?" A oni odpověděli: "Obrázek císaře".

A Ježíš pokračuje: "Když je na této minci vyobrazen císař, můžete mu ji vrátit, ale dejte pozor, abyste dávali také Bohu to, co je Boží".

Jedna čínská holčička, která se jmenuje May May nám vypráví: Je mi 6 let a dnes jsme psali test z angličtiny. Když mi ho pani učitelka vrátila zkontrolovaný, viděla jsem, že mi dala nejvic bodů, co jsem mohla dostat. Věděla jsem, že za to od ní získám cenu!

Ale potom paní učitelka všem ukázala správné odpovědi a viděla jsem, že si nevsímia, že jsem udělala chybu. Nevěděla jsem, co mám udělat. Chtěla jsem říct pravdu, ale mrzelo mě, že bych nezískala cenu.

Nakonec jsem ale cítila, že to mám říct, a tak mi paní učitelka změnila známku. Když se mě moje maminka zeptala, proč jsem to udělala, odpověděla jsem jí: "Protože chci milovat!" A ona mi řekla: "Výborně! To muselo být opravdu těžké udělat!"

Katolický časopis pro děti Duha vychází od roku 1992 v důsledku spolupráce, kterou po revoluci navázali kolegové z českobudějovického biskupství P. Adolf Pintíř a doc. Ludmila Muchová s redakcí rakouského časopisu Regenbogen, který vychází pod záštitou biskupství v Klagenfurtu. Tehdy to byl Mag. theol. Martin Bliem, který poté objížděl snad všechny naše diecéze a na setkání katechetů a vyučujících náboženství pomáhal objevit nové možnosti této jedinečné a nezastupitelné služby. Duha tak vycházela téměř dvě desetiletí. V redakci se o ni zasloužila Mgr. Marta Rynešová, která ji překládala, a Mgr. Petra Lísková. Možná ještě další, ale to mi není známo. Já sám jsem tehdy Duhu četl jako malý kluk.

Před 11 lety na Zelený čtvrtek za mnou přišel Mons. Adolf Pintíř, tehdy generální vikář, s dotazem, zda bych si uměl představit vydávání tohoto časopisu převzít. A to tak, že úplně. Diecéze už především z finančních důvodů nechtěla v jeho vydávání pokračovat. Řekl jsem mu tehdy, že potřebuji čas na rozmyšlenou. Musel jsem si ujasnit tři věci. Jednak, zda bude s převzetím souhlasit komunita spolubratří petrinů, pak zda se mi podaří oslovit spolupracovníky pro práci na tomto díle a konečně propočítat, zda to vůbec bude financovatelné.

Vše se podařilo domluvit. Založili jsme tehdy nakladatelství, redakční, překladatelské, grafické práce se ujala vzácná kolegyně Dr. Eva Muroňová s nepředstavitelnou zkušeností s katechetickou prací a pak jsem si řekl, že pokud se najdou předplatitelé, půjdeme do toho.

Od té doby tvoří redakci tým spolupracovníků, kteří jsou jak rodiči, tak zkušenými katechety, znovu s námi spolupracuje i doc. Muchová a nakonec to zvládáme, i co se grafiky týče především díky Janě Baladové, ve vlastní režii.

Praxe byla totiž taková, že jsme mohli velkoryse přebírat témata připravená rakouskými kolegy. V prvních letech byla Duha vlastně jazykovou mutací rakouského časopisu. V posledních letech však došlo ke změnám v rakouské redakci a i v koncepci časopisu, který kolegové nyní orientují spíše na školní výuku náboženství, která je v Rakousku povinným předmětem, a to není úplně naše situace. Začali jsme tedy postupně přebírat jen některá témata nebo jen částečně a nyní už často přebíráme jen inspiraci.

Momentálně máme redakci v Benediktinském arcidiecézi v Praze. Snažíme se připravovat témata tak, aby sledovala důležité momenty liturgického nebo školního roku. Každé číslo má jedno téma, které se snažíme přiblížit v různých rovinách. V Duze tak čtenář najde jak možnost pracovat s biblickým textem, tak se v souvislosti s příběhem nebo třeba komiksem seznámit se základními informacemi např. o životě třeba Matky Terezy nebo krále Davida, abych zůstal u těch aktuálních témat. V rubrice Přemýšlej se mohou čtenáři zamyslet nad souvislostmi třeba i s jejich životem a případně o nich diskutovat se spolužáky nebo doma v rodině. V čísle je často také reportáž jako ta o sestřích Matky Terezy a jejich práci u nás, nebo rozhovor třeba s Ladislavem Špačkem o „královském jednání“ dnes. Každé číslo má také tematický plakát pro farní nástěnku nebo doma na ledničku, luštěnky, vtipy a komiks nakonec.

Snad se nám daří, že Duhu mohou číst jak děti samy (a není pravda, že by nechtěly číst, pokud mají vzor a povzbuzení), tak ji s užitekem pro rozhovory s dětmi o víře a křesťanských hodnotách mohli užít rodiče nebo učitelé náboženství ve školách či kněží ve farnostech.

Chtěli bychom se trochu více rozkročit také do digitálního prostředí, ale protože jsme závislí na množství předplatitelů a potažmo finančních prostředků, bude to asi nakročení pozvolné.

Pracujeme prakticky ve volném čase a za minimální odměny. Tím spíše nás těší, když nám někdo do redakce napíše nebo zavolá.

A já na závěr jen dodám, že nemusíme čekat, až si tento časopis objedná farnost nebo katecheté nebo škola. Určitě stojí za to, abychom měli tento časopis doma v našich rodinách. Troufám si říci, že čas, který naše děti či vnuci stráví s tímto časopisem, bude hodnotněji strávený než čas na Facebooku, Instagramu a mnoha dalších internetových platformách.

Tak co, maminky a tatínkové, babičky a dědečkové? Není to třeba vhodný dárek na Vánoce? Pokud byste chtěli, více se dozvíte na www.mojeduha.cz

Případně si můžete vzít letáček, který je k dispozici vedle tohoto vydání ŽF.

*o. Cyril Tomáš Havel
a Evžen Hlavica*

ZŠ Salvátor

Druhý školní měsíc je v plném proudu. Žáci přijali za své nové prostory a zvykají si na všechny změny s tím spojené, i když se občas ještě stane, že někdo bloudí a hledá, kde je právě jeho třída, nebo ztratil klíček od své šatní skříňky... Pomůckami se ve třídách zaplňují nové skříně a další úložné prostory, v knihovně paní asistentka Kubjátová ukládá knihy do regálů a brzy již začne fungovat jejich půjčovna. Při výuce angličtiny žáci začali využívat novou jazykovou učebnici a jak oni, tak učitelé, si moderní vybavení pochvalují. Na nové lavice tak čekají už jen prvňáčci a druháci. Ale věřím, že až se vrátí po podzimních prázdninách do školy, budou už usadat do svých nových lavic. Všechno z minulého působiště je vystěhováno a pan ředitel oficiálně předal prostory, které měla naše škola přes pětadvacet let v pronájmu, vedení ZŠ Vyhlička.

V nové škole čas běží nějak rychleji, a když se ohlédnu za uplynulým měsícem, kolik jsme toho s žáky prožili, nechce se mi ani věřit, že se ještě stihnou učit 😊. Kromě akcí školních a mimoškolních se rozběhly taky školní kroužky, kterých letos funguje více než vloni: angličtina pro I. třídu a taky angličtina pro osmáky, šachový kroužek pro mladší i větší děti, dílnička na I. stupni i kroužek šití na II. stupni, vaření, kytarový kroužek, sportovní hry, stolní tenis, přírodovědný kroužek, deskové hry, pěvecko-dramatický kroužek, turistický kroužek, kroužek českého jazyka a kroužek matematiky pro IX. třídu, zapálený čtenář se čtením v Rybičkách, a dokonce kroužek psaní všemi deseti. Věřím, že i v kroužcích se děti přiučí dovednostem, které se jim budou v životě hodit.

Magda Krupová

ŠKOLNÍ A MIMOŠKOLNÍ AKTIVITY ZA UPLYNULÝ MĚSÍC Čtvrtáci na dopravním hřišti

Každý rok navštěvují žáci 4. ročníku kurz dopravní výchovy, aby na jaře mohli získat průkaz cyklisty. Děti si v první a druhé podzimní lekci zopakovaly dopravní značky nebo se je naučily poznávat a také je respektovat při jízdě na kole. Při druhé ná-

vštěvě dopravního hřiště se navíc seznámili i s testovými otázkami, které je čekají již za pár měsíců. Některé byly docela lehké, jiné dětem dost zamotaly hlavu. Jízdu podle dopravního značení zvládali všichni dobře a tím završili podzimní část přípravy na průkaz cyklisty. Všichni už se moc těší na další (jarní) lekci.

Veronika Masopustová, Zuzana Coufalíková

Turistická výprava – Svinec

V sobotu 23. 9. se děti vydaly na první turistickou výpravu na Svinec. Sešly se na autobusovém nádraží ve Valašském Meziříčí a jely autobusem do Nového Jičína. Odtud se vydaly směrem na Svinec. Cestou si děti prohlédly náměstí, dozvěděly se zajímavosti z historie budov a pak pokračovaly lesem přes Skalky až k turistické chatě na Svinec. Počasí bylo sice deštivé, ale nálada i přesto výborná. Sešla se zkrátka dobrá parta, která ví, že není z cukru.

Jen pro zajímavost, víte, od čeho se odvodil název Svinec?

Podle pověsti poblíž kdysi pásł ovce sirotek Jakub, chlapec neposlušný a vzpurný. Když mu sestra přinesla oběd, volal na ni: „Než bych toto mizerné jídlo jedl, ať raději zkamením a ať mě svině sežerou!“ V tom z lesa vyběhly dvě svině, chlapce ubily a sežraly. Chléb, který mu sestra donesla, se proměnil v kámen a ze džbánu od mléka vytryskla voda. Kopci nad studánkou se od té doby říká Svinec.

Kateřina Janýšková, Klaudie Pružincová

Děti z družiny navštívily hvězdárnu

Koncem září jsme se školní družinou navštívili hvězdárnu a rozšířili si své vědomosti programem inspirovaným střídáním ročních dob a proměnami počasí v průběhu roku. Děti napjatě poslouchaly, proč se střídá jaro, léto, podzim a zima, zjistily, že počasí se dá nejen zažít, ale i měřit pomocí teploměru. Nejzábavnější část, kdy si děti samy mohly vytvořit předpověď počasí, nás všechny zaujala i rozesmála. Poté následovala prohlídka kopule. Děti sledovaly dalekohledem slunce, ale i blízké okolí. Cestu do školy jsme si zpříjemnili krátkým pobytem na hřišti.

Lenka Karolová

Mezinárodní fotbalový turnaj

Žáci VII. až IX. třídy se ve středu 27. září zúčastnili fotbalového Turnaje přátelství, který pořádala ZŠ Šafaříkova na nově zrekonstruovaném umělém hřišti na fotbalovém stadionu. Turnaje se zúčastnilo sedm družstev, jedno zahraniční ze sportovní partnerské školy ze Slovenska. To nakonec celý turnaj vyhrálo. My jsme skončili na konečném 5. místě, kdy jsme vyhráli penaltové rozstřely. Smolně nám postup ze skupiny do semifinále unikl jen kvůli horšímu skóre. Naši fotbalisti byli trošku zklamaní, pro-

tože předvedli velice dobrý výkon, ale je to sport a určitě bude další šance bojovat o hezké výsledky.

Martin Holíš

Detektivka a horor v knihovně – VI. třída

Žáci 6. ročníku navštívili dětské oddělení městské knihovny, tentokrát besedu o detektivkách a hororech. Nejenže se o detektivkách a hororech (samozřejmě přiměřených jejich věku) něco dozvěděli, ale také si zkusili práci s textem. A vymyšlení hrůzostrašných příběhů jim opravdu šlo. Některá dokončení byla nakonec strašidelnější a „krvavější“, než jak je vymyslel samotný autor. Na závěr se mohli porozhlédnout v knihovně a po případech půjčit knížku. Šestáci si návštěvu v knihovně velmi užili.

Anežka Zgabajová

III. třída v Ekocentru

Od žířaly k jabloni? Co tím autoři takového ekologického programu myslí? Tuto záhadu se vydali naši milí třetíci rozluštit do Ekocentra ve Valašském Meziříčí dne 2. 10. A co zjistili? Že v přírodě žije obrovské množství užitečných bezobratlých rozkladačů rostlinného odpadu, bez nichž by nemohla vznikat úrodná půda. A bez hlíny nerostou žádné rostliny, ani ta naše jablono! Bádání si děti zpestřily několika pohybovými hrami a při prozkoumávání zahrady Ekocentra na vlastní oči viděly stonožku, žížalu, mnohonožku, stínku nebo ponravu.

Hana Havranová

Prvňáčci ve Valašském ekocentru

V pondělí 2. 10. se za nádherného slunečného počasí vydali také prvňáčci za poznáním do zdejšího ekocentra. Výukový program Recyklohrátky je hravou formou seznámil s tříděním odpadů a jeho významem. Děti přivítal ježeček, kterému měly nejprve pomoci posbírat odpadky rozmístěné po zahradě a potom je roztřídit do jednotlivých kontejnerů na odpad. Nebylo to vždy lehké, ale děti to nakonec zvládly. Dozvěděly se také spoustu informací o recyklaci a moc je zaujala „žížalárna“, domeček pro žířaly žijících v biodepadcích. Mnohé děti upřímně přiznaly, že odpady netřídí. Doufám, že jim tento program byl inspirací pro budoucí nakládání s odpady.

Kateřina Janýšková

Zasvěcení naší školy Milosrdné lásce Ježíše Krista

V pondělí 2. října, den po svátku sv. Terezie od Dítěte Ježíše a den po zasvěcení celé farnosti VM Milosrdné lásce Ježíše Krista, zasvětil otec Pavel také naši školu. Ráno před vyučováním

jsme se sešli v tělocvičně, kde již byl připraven nový obraz sv. Terezie, který byl namalován přímo pro naši školu a který budeme mít pověšen na chodbě. Zahájili jsme písničkou „Pána chval“ a o. Pavel v krátké bohoslužbě pronesl několik modliteb, koho zasvěcuje v souvislosti s naší školou Milosrdné lásce Ježíše Krista. Jednotlivá zasvěcení byla proložena zpěvem písně. Nakonec obraz posvětil. Pozvání přijala taky malířka (sochařka) MgA. Kristina Vesková, která obraz vytvořila a která nám řekla několik slov o práci na obraze. Všichni jsme jí za krásné dílo poděkovali potleskem.

Magda Krupová

Den zvířat – projektový den ve škole

V pondělí 2. října jsme využili části třídnické hodiny a věnovali se dnu, který se ve světě připomíná až ve středu 4. 10. na svátek sv. Františka z Assisi, a to je Den (ochrany) zvířat. Pro letošní rok jsme si zvolili téma Ohrožení (a to někteří kriticky ohrožení) motýli. Každá třída již předem věděla, o kterém motýlu připraví zajímavosti, a jeho obrázek měla připevněný na dveřích třídy. Skupinky žáků od I. do IX. tř. pak přednesly, co si pro ostatní připravily. Mnoho zajímavého jsme se dozvěděli např. o martináči hrušňovém, jasoni dymníkovém, modráskovi hořcovém, žluťásku borůvkovém, jasoni červenookém a dalších. Mnozí žáci měli i převlečení – masku a většině dětí dnešní den zpestřili taky plyšáci různých zvířat. Žáci na I. stupni mají na dnešní den památku – společnou fotografii. Děti tímto vedeme k ochraně

nejen vzácných a ohrožených druhů živočichů, ale všech zvířat a přírody.

Magda Krupová

Cesta kolem světa – divadlo v KZ

Ve čtvrtek 5. 10. se žáci VI. třídy zúčastnili divadelního představení Cesta kolem světa za 80 minut. Seznámili se nejen s dějem románu, ale i s životem jeho autora Julese Verna a s jeho dalším dílem. Dověděli se něco z dějepisu i ze zeměpisu a ještě ve škole jim zněla v uších ústřední písnička „... za 80 dní...“

Veronika Masopustová

Čtvrťáci a páťáci v Ekocentru

Také žáci IV. a V. třídy se vydali do Valašského ekocentra. Jak třídit odpady už děti vědí a také to ve škole dělají. Tentokrát se v Ekocentru dověděli, jak můžou množství odpadu zmenšit a co dělat pro to, aby jej zbytečně nevytvářeli. Na závěr si děti vyrobily voskované ubrousky na zabalení svačiny – dá se používat opakovaně a krásně voní, proto už na svačinu nikdo nebude potřebovat igelitový sáček.

Veronika Masopustová, Lenka Potěšilová

Recyklohrátky s druháky

Stejně jako v pondělí prvňáčky přivítal ve čtvrtek 5. 10. ve Valašském ekocentru ježek Jožo i naše druháky, aby je hravou formou naučil třídit odpad. Po té, co děti posbíraly všechny odpadky rozházené po zahradě ekocentra, pustily se už hezky v suchu pod střešou do jejich třídění. Povídal si nejen o tom, do jaké

ho kontejneru který odpad patří, ale také k čemu je vůbec dobré ho třídit a co všechno se dá z takového odpadu znovu vyrobit.

Petra Mikešová

Obyčejný týden v klubu. Obyčejný týden v klubu?

Řeknete si, že se obvyklý týden v klubu neděje nic moc mimořádného. Ale umíte si představit, co všechno „klubíci“ v takovém obyčejném týdnu stihnou, zažijí a dokážou si užít? Tak např. využili krásného počasí a nasbírali si kaštiny na tvoření na další týden. U řeky si také zkusili tvoření z přírodních materiálů, tzv. land art, mohli tak popustit uzdu své fantazii. Paní vychovatelka za asistence oslíka Kristiana sklídila dýně, nešly jen do kompotu, ale také do školy, kde z nich „klubíci“ s radostí a vehemencí sobě vlastní tvořili, až kusy dýně litaly (ale když děti odcházely, už nebylo nic poznat). Velké dýně pak děti využívaly jako křesla... A už se nemohly dočkat dalšího dne, protože je čekalo představení v kině. Příběh o Kocourovi v botách dětem připomněl důležitost přátelství a toho, že je důležité žít naplno právě tady a teď. Myslím, že od dětí z klubu bychom se tomuto umění žít přítomným okamžikem mohli učit.

Anna Hříbková

Družina na programu v zámku Kinských

Jak poznat houbu jedlou, nejedlou či jedovatou? Tyto a další otázky ohledně hub nám začátkem října zodpověděla paní lektorka Mgr. Kateřina Čunková v připraveném programu pro děti mladšího školního věku. V zámku Kinských, kde se program uskutečnil, se děti seznámily s našimi známými i méně známými druhy hub, jejich životním cyklem i stavbou těla. Vše si děti mohly prohlédnout i na výstavě živých hub, která byla součástí

lektorského programu. Současně v Zámku probíhala výstava zvířat, kam jsme s dětmi taktéž nakoukli.

Lenka Karolová

Tělocvik trochu jinak

Pro chlapce z 8. a 9. ročníku proběhla v rámci tělesné výchovy ukázka sportu „Discgolf“. Seznámení s pravidly, smyslem tohoto sportu, v čem je nový, jak se hraje a co se u něho používá, vysvětlil a ukázal žák VIII. třídy Vojta Zavičák, který se tomuto sportu věnuje. Náznornou ukázkou techniky, používání disku, jak disk správně hodit si všichni vyzkoušeli a zjistili, že to není až tak jednoduché.

Vojtovi za ochotu se podělit o své zkušenosti a dovednosti děkujeme a uvidíme, jestli přibude někdo další, kdo bude chtít ukázat, jakému netradičnímu sportu se věnuje.

Martin Holíš

Turistická výprava na rozhlednu Maruška

V sobotu 7. 10. jsme se v počtu 19 dětí, 2 dospělí a pes vypravili dobýt rozhlednu Maruška. Kdo nevíte, nachází se v Hostýnských vrších nedaleko obce Hošťálková. Právě z té jsme stoupali až do nadmořské výšky 664 m. Protože bylo nádherné slunečné počasí, čekaly nás úchvatné výhledy do okolí. Cestou zpět na Troják jsme zažili velké překvapení. Když jsme se přibližovali k restauraci, někdo na nás volal: „Ahójí!“ Ohlédli jsme se a uviděli skupinu skautů z Valašského Meziříčí, kteří zrovna tento den putovali z Hostýna pěšky domů. Pro děti to bylo milé setkání se spolužáky, pro nás dospělé i s absolventy školy. Moc jsme si tento den užili a těšíme se na další výpravu!

Kateřina Janýšková, Klauďie Pružincová

Den kaše aneb Hrnečku vař – misijní činnost školy

V pondělí 9. října jsme si u nás ve škole připomněli Světový den kaše. Výzva dostala motto „Hrnečku vař“ a probíhá v přihlášených školách z podnětu organizace Mary's Meals. (Již ve středu 4. října jsme měli první možnost si Den kaše připomenout, to když byla v obědovém jídelníčku krupicová kaše.) V pondělí 9. října ráno paní asistentky z IV. a V. třídy nachystaly misky kaší k ochutnávce pro každou třídu. Po společné ranní modlitbě jsme všichni kaši likuni phala ve třídách ochutnali a kdo chtěl, mohl přispět zakoupením porcované kaše. S finanční pomocí žáků, jejich rodičů a zaměstnanců jsme tak zajistili několik desítek plných hrnečků kaše pro děti v nejchudších oblastech světa. Výše dobrovolných příspěvků, kterými jsme na kaše přispívali, dosáhla zatím hodnoty 9 195,- Kč!

Děkujeme všem, kteří jste přispěli! Protože ale zájem stále trvá, budeme další kašičky ještě přibíjovat. Ty dorazí později. Potom oznámíme konečnou celkovou částku, kterou zašleme na účet Mary's Meals.

Magda Krupová

Nové učitelky v naší škole

Jmenuji se **Lenka Potěšilová** a pocházím z Dubnice nad Váhom. Studovala jsem tam na gymnáziu. Pedagogickou fakultu – učitelství předmětů slovenský jazyk, literatura a biologie jsem vystudovala v Trnavě. V průběhu studií jsem se seznámila se svým budoucím manželem, který pocházel z malé vesnice na Moravě. Tak jsem se tedy dostala na Oznici, kde bydlíme v krásném domku s dvěma dcerkami a manželovými rodiči. Po mateřské dovolené jsem našla uplatnění jako učitelka v malotřídní škole v obci Mikulůvka. Tam jsem se zhlédla v práci s žáky prvního stupně, a tak jsem se rozhodla dál studovat. Tentokrát v Ostravě, kde jsem si rozšířila vzdělání, abych mohla učit mladší žáky. Po čtyřech letech poměrně náročné práce se spojenými ročníky, jsem se rozhodla najít si práci ve větší škole. Tak jsem dostala skvělou příležitost učit na ZŠ Salvátor, kde jsem našla místo pro sebe i své dcery. Ve volném čase, kterého není mnoho, se věnuji rodině, čtení, kreslení i malování. Když zbude čas, ráda plavu a chodím na procházky do přírody. Často navštěvuji své rodiče na Slovensku i dva bratry a dědečka.

Jmenuji se **Petra Biskupová** a na ZŠ Salvátor učím od září na druhém stupni matematiku, chemii a fyziku. Studovala jsem na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, před mateřskou dovolenou jsem pracovala na Gymnáziu v Hranicích, poté na ZŠ Šafaříkova ve Valašském Meziříčí. Jsem vdaná

a s manželem máme čtyři děti. Bydlím v malé vesnici Poruba, což je místní část obce Hustopeče nad Bečvou. Asi 10 % obyvatel této vesnice jsou moji příbuzní, a to je velká výhoda. Když mám čas, ráda pracuji na zahradě a čtu.

Slavnostní zasedání žákovského parlamentu

Ve středu 11. října jsme slavnostně zahájili činnost žákovského parlamentu pro tento školní rok. Sešli jsme se v salóncu místní kavárny CAFÉ TUCAN, kde na nás čekal hezky připravený prostor. Po uvítání nových členů následovala seznamovací hra, při které jsme se o sobě navzájem dozvěděli spoustu zajímavých informací. Po posílení drobným občerstvením proběhly volby do různých funkcí ŽP a tvorba pravidel. Na závěr jsme otevřeli diskuzi na téma: „Projekty ŽP 2023/2024“. Žáci se aktivně zapojovali do diskuze, přinášeli nové náměty a připomínky. Zasedání bylo velmi zdařilé a živé.

Marie Čtvrtníčková, koordinátor ŽP

Preventivní programy v VIII. a VII. třídě „TO JE ZÁKON, KÁMO!“

V úterý 10. 10. a ve středu 11. 10. se žáci 7. a 8. ročníku zúčastnili preventivního programu „To je zákon, kámo!“ Jednalo se o návazný program k protidrogovému vlaku Revolution Train, který žáci navštívili v loňském školním roce. Děti se opět podívaly na vlakový příběh a sledovaly ho tentokrát z pohledu policijních týmů. V rámci soutěžení jednotlivých skupin byly vtaženy do děje a aktivně se zapojily do diskuse s panem policistou Kachtíkem. Dozvěděly se více o okolnostech vzniku drogové závislosti, o jejich rizicích a získaly větší povědomí o trestně právní odpovědnosti. Uvědomily si důležitost správného rozhodnutí ve svém životě. Dětem se program líbil a určitě jim pomůže se správně zachovat v obtížných životních situacích.

Kludie Pružincová, Jiří Krupa

Dýní není nikdy dost

Na začátku října děti ze školního klubu dlabaly dýňové obličejky a obdivovaly velké dýně ve vestibulu školy. (Někteří tvrdili, že doma měli teda ještě větší!) To však „klubáci“ ještě netušili, že v novém týdnu se na ně chystá další zpracování dýní. Poté, co jsme nakoupili potřebné ingredience, pustili jsme se do čištění a krájení dýně na kompot (v některých okamžicích jsem přemýšlela nad tím, že jsem docela odvážná, když se s dětmi pouštím do takových činností, kdy bylo nutné použít ostré kuchyňské nože 😊). Ale děti byly velmi šikovné a paní asistentka Zuzka také 😊). Další den jsme naloženou dýni uvařili (a nejvíce jsme se samozřejmě těšili na ochutnávku hotového kompotu).

S pozdravem: Dýním zdar! Vaši „klubáci“ a Anna Hříbková

Burza škol ve Vsetíně

Dne 12. října se žáci 8. a 9. ročníku zúčastnili Burzy práce a přehlídky středních škol. Akce se konala v Domě kultury ve Vsetíně. Někteří naši uchazeči o studium na středních školách zamířili přímo k vybraným „cílům“, aby se setkali s pedagogy a kladli jim otázky, které je ohledně studia zajímají. Jiní spíše obcházel všechny školy, přijali informační letáky a doma budou přemýšlet, kterým směrem se vydat. Mnozí pedagogové potencionální studenty pozvali na Den otevřených dveří v jejich působištích.

Ludmila Černochová

Zahraniční zájezd s čokoládovou příchutí

V pátek 13. října jsme se s žáky 2. stupně opět účastnili exkurze do Rakouska, tentokrát ve znamení čokolády. Nejprve jsme na-

všitívali obec Riegersburg, kde na nás čekala čokoládovna Zotter se svými čokoládovými specialitami. Dověděli jsme se o výrobě čokolády od pěstování kakaových bobů v různých částech světa až po samotné zpracování a výrobu jednotlivých druhů čokolád. Nejatraktivnější byla vlastní ochutnávka v nejrůznějších podobách. Po hodině a půl degustace naše kroky směřovaly do rozlehlé zahrady, ve které jsme obdivovali nápaditou výsadbu, různé druhy zvířat a moderní artefakty. Někteří využili možnost vyzkoušet i různé herní prvky. Následoval přesun do Grazu

(česky Štýrský Hradec), druhého největšího města Rakouska, kde nás nejprve lanovka vyvezla na Schloßberg, odkud jsme se kochali krásnými výhledy na město. Zaujala nás Hodinová věž, na níž jsou ručičky hodin vyměněné – velká ručička ukazuje celé hodiny, malá minuty. Poté jsme prošli historickým centrem až na Hlavní náměstí, nakoupili jsme pozornosti domů a prohlédli si katedrálu sv. Jiljí. Pěkné zážitky z této zahraniční exkurze umocnilo téměř letní počasí.

Anežka Zgabajová, Ludmila Černochová

Horská chata Dům sv. Josefa na Gruni

Milí čtenáři Života farností,

rádi bychom vám představili místo, na které nás Bůh před rokem přivedl a záhy se stalo naším domovem. Jedná se o **Dům sv. Josefa** ležící na hřebeni Moravskoslezských Beskyd ve výšce 810 m n.m. Na jedné straně se otevírá pohled na Malou Fatru, na protější vykukuje Lysá hora.

Ve 30. letech minulého století postavil na své louce místní pasekář chalupu jako útulek pro kolemjdoucí. Za druhé světové války ji odkoupila ostravská charita pro rekreačně léčebné pobyty. Tehdy dostala název Dům sv. Josefa. Po válce byla chalupa z darů věřících odkoupena na jméno Miroslava Tělupila, aby sloužila k setkávání a působení kněží mezi mládeží. Mezi nejvýznamnější kněze patřil Dr. Habáb – dominikánský teolog a filozof. Učil mladé lidi vnímat krásu přírody, ale také krásu lidského ducha. Po r. 1948 činnost s mládeží skončila. Miroslav Tělupil, správce chaty, byl odsouzen na deset let vězení. Chatu zabavil stát a ostravský Důl Hlubina z ní vybudoval rekreační objekt pro horníky.

V r. 1992 byl objekt navrácen panu Tělupilovi, který následně založil občanské sdružení Most a cesta. Cílem sdružení je: stavět mosty mezi lidmi a hledat cesty k sobě navzájem. 30 let tomuto místu spravovali manželé Kubečkoví z Rožnova pod Radhoštěm. Vloni jsme je vystřídali my.

V současné době dům slouží školám (lyžařské kurzy, školy v přírodě, adaptační kurzy), rodinám s dětmi, firmám pro uspořádání teambuildingu, ale také se zde konají oslavy a v neposlední řadě duchovní obnovy a exercicie. Součástí domu je kaple s Nejsvětější svátostí. Kapacita chaty je 56 lůžek. Pokoje jsou dvoulůžkové, třílůžkové, čtyřlůžkové a pětílůžkové. Před 13 lety byla přistavěna nová dřevěná chalupa s kapacitou pro 10 osob, vlastní kuchyni a saunou. V areálu se nachází multifunkční hřiště (volejbal, tenis, fotbal, basketbal atd.), dětské pískoviště, ohniště, gril, houpačky, v létě bazén. Dalším objektem, který máme ve správě, je dřevěný kostelík Panny Marie Pomocnice křesťanů.

Po roce můžeme říct: je zde krásně v každém ročním období. To, že jsme zde, vnímáme jako velký dar, službu, ale také zodpovědnost. Naším úkolem je zajistit chod chaty a směřovat k cíli sdružení. Sami to však nezvládneme. V současné době sháníme: kuchaře a provozní. Pokud se mezi vámi nachází žena/muž, který rád vaří, má rád hory a chtěl by nám pomoci zajistit spokojenost našich hostů, ať neváhá a volá (731 604 114), ubytování zajištěno.

A pro všechny čtenáře platí srdečné pozvání k návštěvě, odpočinku, či duchovní obnově (viz plakátek).

*Zdislava a Vojtěch Polákoví
správcovi*

**Adventní
duchovní obnova**

**Téma: Jak hledat cesty a stavět
mosty k lidem**

Vede: P. Pavel Rousek

1. - 3. 12. 2023   **Místo: Dům sv. Josefa na Gruni**

Přihlášky do 31. 10. 2023 na info@dsvj.cz; tel. 731 604 114

Pozvánka na benefiční představení

Bodlák – Bernacké ochotnické divadlo sehraje v pátek **3. listopadu 2023 od 19.00 hodin ve velkém sále Kulturního zařízení města Valašské Meziříčí** představení **Dobře ušitý frak** ve prospěch Diakonie Valašské Meziříčí.

Hudební komedie Dobře ušitý frak pojednává o krejčovském tovaryšovi, kariéristovi, který ukradne frak a s jeho pomocí i s pomocí dalších nekalých triků se dostane až do vysokých společenských a politických kruhů. Protože se však neomezuje ani ve svých milostných eskapádách, dostane se do nebezpečné

situace, kdy hrozí, že se celá jeho kariéra zhroutí. Vykreslení pokřivených lidských charakterů a nekalých společenských poměrů, které mnohdy umožňují vyniknout ne úplně schopným (anebo všeho schopným) jedincům, tak vyznívá velice aktuálně.

Vstupenky v předprodeji za 150 Kč lze rezervovat přes on-line rezervační formulář na www.diakonievm.cz, na tel. č. 739 244 810 nebo e-mailu venturova@diakonievm.cz. Vstupné na místě bude za 250 Kč.

Výtěžek podpoří obnovu vybavení služeb Diakonie Valašské Meziříčí.

Mgr. Zuzana Venturová (fundraiser, referent PR)

DOBŘE UŠITÝ FRAK

Gábor Drégely, Jerzy Jurandot

Divadelní představení ve prospěch Diakonie Valašské Meziříčí

BODLÁK
Bernacké Ochotnické Divadlo

3. 11. 2023 v 19.00 hodin
Velký sál KZ Valašské Meziříčí

Vstupné 150 Kč v předprodeji, 200 Kč na místě

Předprodej:

Hospic CITADELA

www.diakonievm.cz

739 244 810

Charita Valašské Meziříčí

Den otevřených dveří ve službách pro lidi bez přístřeší

Dne 2. září proběhla ve Valašském Meziříčí akce „Zažít Valmez jinak“. Součástí programu byla veřejnosti nabídnuta také možnost navštívit objekt Charity na ulici Zámecké. Na této adrese sídlí nejen Centrum sociálně-materiální pomoci a Charitní obchod Kompo-

ot, ale především jsou zde soustředěny služby, které nabízí sociální podporu lidem bez přístřeší. Konkrétně se jedná o Terénní službu Domino, nízkoprahové Denní centrum a Noclehárnu. A právě tyto prostory bylo možné v průběhu celého odpoledne navštívit, prohlédnout si je a v případě zájmu i promluvit s pracovníkem.

Zájem veřejnosti byl veliký a do budovy přicházely desítky zájemců. Mnohé z nich skutečně téma bezdomovectví zajímalo, a tak vznikl výjimečný prostor pro diskusi, která se mohla dotknout všech rovin tohoto tématu. S návštěvníky jsem velmi otevřeně reflektovala situaci, která je v našem městě, a problémy, které chování lidí bez domova přináší. A právě reflexe nepříjemných situací, které návštěvníci zažívají, byla odrazovým můstkem pro ucelený pohled na tuto problematiku. Možná úplně poprvé se návštěvníci dozvěděli, jaké možnosti pracovníci mají a zda vůbec mohou nějak zásadně ovlivňovat tuto realitu. Pro mnohé bylo úplně novou informací, jak přesně a detailně jsou sociální služby vymezeny Zákonem o sociálních službách, co služba může klientům nabízet a jak má podpora konkrétní cílové skupiny vypadat. V průběhu rozhovorů se otevřelo i téma příčin bezdomovectví a jejich souvislostí s „obyčejným fungováním ve společnosti“. Provázanost s pracovními agenturami, partnerskými neshodami nebo ukončením pobytu v návazných zdravotnických zařízeních není tak zřejmá, a přesto důsledky jsou úplně stejné. Považovala jsem za velmi důležité vysvětlit, že mnozí lidé „venku“ vůbec nejsou naši klienti, nechtějí žádnou službu využívat a jejich „bezdomovectví“ je jejich rozhodnutím. A v tom je zásadní problém, protože se veřejnosti může zdát, že služby nedělají dost pro řešení problému. Dalším velkým tématem byla spolupráce především s Městskou policií, která řeší konkrétní incidenty. I v tomto případě jsou jejich pravomoci velmi omezené a jejich porušení by mělo, pro konkrétní strážníky, zásadní dopady.

Návštěvníky také zajímalo, jak konkrétně probíhá můj (naš) pracovní den, kolik lidí zde pracuje a na jakých pozicích. Bylo vysvětleno, kdy funguje denní centrum, kdy noclehárna. Vysvětlila jsem, co mají na starosti sociální pracovníci a co pracovníci v sociálních službách. Snažila jsem se přiblížit, jak o všem uvažuji, co mě motivuje pracovat v takové „beznadějné“ službě, kde jsou pozitivní výsledky tak vzácné. A právě rozhovor nad motivací pracovníků, nad jejich přístupem ke klientům, byl (z mého pohledu) zásadně důležitý. Nad vším stojí přijetí člověka, který je v nějaké konkrétní tísní a potřebuje naši podporu. A pokud je ochoten dodržovat určitá pravidla, tak se mu jí dostane. To, že klienty nehodnotíme, nevychováváme, může být prostorem, kde začne dialog, a ten se bude někde vyvíjet a snahou pracovníků je, aby se individuálně každý klient někam posunul. Logickou součástí naší práce je být i svědkem propadů, nezvládnutí situací, opakovaných selhání a mnohdy i tragických odchodů, ale toto všechno můžeme využít při dalších rozhovorech o motivaci. Co návštěvníci opravdu velmi pozitivně přijali a ocenili, bylo naše nastavení pravidel a jejich dodržování při

poskytování služby. Téma pravidel a jak to tady „vlastně reálně funguje“, mnohé překvapilo, protože se domnívali, že je tady jakýsi „volný vstup“ a míra dodržování je hodně „na volno“. Chtěla bych tímto článkem všem návštěvníkům poděkovat, že si našli čas a chtěli vidět prostory, kde nabízíme své služby. Z následujících debat a individuálních rozhovorů bylo zřejmé, že je důležité celý kontext vysvětlovat, poukazovat na omezené možnosti všech zainteresovaných složek, ale zároveň nerezignovat na jejich podporu a doprovázení. Důležité je vědět, že pokud někdo opravdu pomoc potřebuje, dostane ji, ale prvním a zásadním předpokladem této podpory je ochota ke spolupráci a dodržování pravidel. Děkuji organizátorům akce za možnost zapojit „Zámeckou“ a díky tomu pak předat důležité informace, jež mají velký přesah.

Michaela Wawreczková, vedoucí Denního centra

CABOT pomáhá ukrajinským uprchlíkům

Místní valašskomeziříčská firma CS CABOT věnovala již potřetí v rámci svého korporátního programu přes Nadaci Cabot Foundation z Bostonu finanční prostředky na podporu ukrajinských uprchlíků v regionu. Generální ředitel CS CABOT, Mgr. Jaromír Odstrčil, předal šek na částku 32 500 \$ Ing. Jiřímu Gavendovi, řediteli Charity Valašské Meziříčí, která zabezpečuje materiální pomoc lidem v krizi prostřednictvím Centra sociálně-materiální pomoci.

Částka cca 750 000 Kč bude použita nejen na území našeho regionu, ale také pomůže v nemocnicích a dětských domovech přímo na Ukrajině. Do ukrajinských nemocnic budou zaslány hole, berle, chodítka, vozíky a další potřeby, kterých je v místě velký nedostatek. Další část finančních prostředků bude věnována dětem z ukrajinských dětských domovů, pro které připravíme dárky v rámci akce Vánoční balíček. Díky finančnímu daru můžeme v letošním roce obdarovat 100 dětí, což je o 60 více než v minulých letech. Zbývajících cca 450 tisíc korun je určeno na zabezpečení potřeb pro lidi z Ukrajiny, kteří našli druhý domov v našem regionu. Z této částky bude zakoupen speciální kočárek pro sedmiletého chlapce se zdravotním postižením a dále potraviny, hygienické potřeby, školní potřeby a zdravotní potřeby, které Centrum sociálně-materiální pomoci použije na pomoc ukrajinským uprchlíkům.

Děkujeme společnosti CS CABOT, která se po celou dobu trvání válečného konfliktu na Ukrajině významnou měrou podílí na zajištění nezbytné pomoci lidem z Ukrajiny. Celková výše její podpory již přesáhla 1 750 000 Kč.

Návštěva u hasičů

Na začátku října proběhla již tradiční návštěva maminek s dětmi z našeho azylového domu v Hasičském záchranném sboru Zlínského kraje.

Všichni se zájmem sledovali zajímavý výklad a ukázky záchranné techniky s různými nástroji na vyprošťování, vystřihávání při haváriích, záchranu lidí z oken apod.

Velmi užitečné byly rady, jak zabránit vzniku požáru. Co dělat, když už začne hořet apod. Všichni přítomní také dostali podrobné informace o tísňovém volání, o tom, jak vybavit domov hlásiči požáru, o doporučených hasicích přístrojích. Také o tom, jak postupovat při malém či velkém požáru nebo jak správně využít únikových cest při případné evakuaci. V rámci návštěvy si maminky vyslechly i množství příkladů z hasičské praxe.

Děkujeme hasičům za množství důležitých informací a rad, jak požárům předcházet, za možnost prohlédnout si techniku, kterou při své práci používají. Děti, kromě jiného, také s radostí využily horolezecké stěny, která slouží k fyzické přípravě členů hasičského sboru.

*Za Charitu Valašské Meziříčí
Martina Došková*

ZÁDUŠNÍ MŠE ZA LIDI BEZ DOMOVA

**Ve spolupráci s Římskokatolickou
farností Valašské Meziříčí Vás
srdečně zveme na mši svatou
za zemřelé lidi bez domova.
Mše bude sloužena v úterý
7. listopadu 2023 v 16:00 hodin
v kostele sv. Jakuba v Krásně
ve Valašském Meziříčí.**

**Charita
Valašské Meziříčí**

Cesta do Peru

Letos v srpnu jsem měla možnost navštívit Peru. Jak mnozí víte, žije zde již 15 let v cisterciáckém klášteře naše bývalá farnice s. Gracia – Dáša Dvořáková. V tomto řádu je více než 20 let, jsme spolu v intenzivním kontaktu skrze maily (jako mnozí z vás) a naše přátelství touto cestou je velmi osobní, ledacos jí svěřuji do modlitby a vím, že se opravdu modlí. A tak mě napadlo, že bych ji mohla navštívit. Jinak mě, přiznávám, tato exotická země příliš nelákala. Raději putuji tady u nás doma, než někam takhle daleko. Podpořila mě moje sestra Zuzka, která se rozhodla do tohoto dobrodružství vstoupit se mnou a jsem jí za to nesmírně vděčná. A tak jsme 7. srpna v noci vyrazily do Vídně na letiště. Už tam jsme prožily první krásný okamžik, znamení, že nebe je s námi. Při letištní kontrole si Zuzka sundávala z krku křížek a při tom si strhla náušnici. Což v prvním okamžiku vůbec nezjistila. Po té, co jsme různě popocházely kolem zavazadel při kontrole, mi řekla, ať se jí podívám na podrážku boty, že asi stoupla na žvýkačku nebo kamínek nebo co. Mrkla jsem a vidím nějaký šperk, náušnici. A bylo zjištěno, že je to náušnice její. Zuzka je vdova, její manžel Laďa zemřel před 5 lety na rakovinu a tyto náušnice jí pořídil na své poslední cestě do Compostely těsně před smrtí. Tedy dárek velmi drahocenný. Náušnice byla neporušená, nepokřivená, schopná dalšího nošení – k naší velké radosti. Hlavně velkou radostí pro nás bylo vědomí, že Laďa se nám z nebe takto přihlásil, že dbá na to, aby Zuzka nepřišla o jeho dárek a zkrátka, že je s námi. Od tohoto okamžiku jsme mu svěřovaly různé naše starosti, zejména kufry, aby byly při našich četných přestupech na letištích ve správný čas na správném místě. A opravdu byly 😊.

Naším prvním cílem byla Lima, klášter sester, kde jsme plánovaly strávit asi 6 dní. Ještě před odjezdem z ČR, při naší komunikaci se sestrami jsme byly z jejich strany upozorňovány, že v Limě, zejména v Callao (okrajová část, kde se klášter nachází) je velmi nebezpečno. Musím říct, že když sestry z tohoto důvodu odmítly pro nás přijet na letiště nejen v noci, ale i ve dne, začala jsem si opravdu říkat, co jsem si to vymyslela, kam to teda vlastně jedeme a jestli vůbec ještě někdy uvidím svou rodnou zemi... 😊 Nakonec jsme do kláštera docestovaly taxíkem bez úhony

a shledaly se se s. Gracií, což bylo opravdu dojemné po tolika letech, co jsme se neviděly, a po celé naší dlouhé cestě (36 hodin).

Klášter je v poušti, jak jsem již psala, v části Callao, což je velmi chudá část Limy. Připadaly jsme si spíš jako někde v Africe nebo v Indii. Samý písek, slamy, chatrče, prach, špína. Jak nám vysvětlila s. Gracie, v Limě vůbec neprší. To si teprve člověk uvědomí, jaký přepych tady máme. Kromě vláhy nám děšť taky všechno spláchně, umyje... Tam je voda velmi drahocenná. Sestry mají zeleninovou zahradu, i nějaké okrasné keře, aby kromě písku, viděly i něco jiného... ale ke každé rostlině musí vést zavlažovací hadička. Trávník mají umělý, udržování živého by nezaplatily. Momentálně se modlí, aby našly vodu, mohly mít vlastní studnu a o vodu se dělit s chudými. Chudoba této části je také příčinou obrovské kriminality. Až z vyprávění sester jsme pochopily jejich obavy o naši i svou bezpečnost při našem příjezdu. Jednou jely do Limy do banky vybrat peníze. Někdo z banky předal tuto informaci jistému gangu v Callao, takže když sestry vystoupily z auta u kláštera, stáli tam muži s pistolemi, které jim přiložili k hlavě a žádali peníze nebo život. Krátce před naším příjezdem se obětí dvou mezi sebou válčících gangů stalo malé dítě...

Ptaly jsme se s. Gracie, zda neměly pokušení při budování kláštera na tomto místě opustit své kontemplativní povolání a jít sloužit místním chudým. Sdělila, že měly. Ale skrze radu jednoho kněze pochopily, že mají zůstat věrné svému řádu, svému životu modlitby. Pro chudé je jejich život s Bohem ve skrytu znamením, že existuje Boží království, pro které má smysl opustit všechno, které je víc, než tento svět... Byť jim to nepomůže z jejich chudoby, ukazuje jim to jiný rozměr života. To bylo pro mě velmi silné svědectví. Navíc kostel je otevřený pro veřejnost. Lidé mohou přicházet na liturgii a sestry se snaží, aby liturgie byla krásná, aby opravdu povznášela duši k Bohu. Kvůli kráse liturgie každá sestra hraje na nějaký hudební nástroj. Nyní si už mohou vybrat, na jaký chtějí hrát, v době, kdy do kláštera vstupovala s. Gracia, jim byl nástroj přidělen. A tak naše s. Gracia vyfasovala fagot. V rámci denního řádu mají čas určený k cvičení, mají také učitele hudby, kteří buď docházejí nebo učí on-line. Někteří vyučují zdarma. My jsme se se svou návštěvou trefily zrovna do klášterních prázdnin, které mají jednou za rok 14 dní. Znamená to, že jsou zrušené veškeré liturgické modlitby, je jen adorace a mše svatá. Takže jsme si nemohly užít jejich gregoriánský chorál – breviář, který zpívají několikrát denně i v noci. Ale zase jsme mohly celý den trávit se s. Gracií, která měla návštěvu po 13 letech! Vnímaly jsme, že takhle to Pán připravil a dal nám tento společný čas. Navíc se podařilo spojit se mým mobilem přes whatsapp s některými z vás i s kamerou. Pro mě se tímto naplnil smysl návštěvy. Vidět s. Gracii plnou radosti z možnosti mluvit s přáteli, vidět se s nimi – byť přes mobil, to byla opravdová radost i pro nás. Kvůli prázdninám jsme také neslyšely s. Gracii hrát na zmíněný fagot, protože o prázdninách jsou osvobozeny i od cvičení na nástroje. Hru při sv. přijímání „zachraňují“ zkušené hudebnice, které leccjakou klasiku zvládnou i bez přípravy. Slyšely jsme varhany, příčné flétny, housle, violoncello...

Komunitu tvoří 33 sester z různých zemí. Naše s. Gracia z ČR, dvě Slovenky, sestra z Holandska, z Německa, z Afriky, severní Ameriky, samozřejmě Peruánky... Kromě Peru mají klášter ještě v Německu, ve Španělsku a momentálně budují klášter na Kanárských Ostrovech. Aby si aspoň částečně zajistily živobytí, zde v Peru sestry chovaly asi 300 slepic – vejce i slepice prodávaly. Kvůli válce na Ukrajině však došlo k výraznému zdražení krmiva a z tohoto důvodu již chov slepic sestry nejsou schopné dál pro-

vozovat. Mají v plánu v dohledné době přejít na chov prasátek... Kromě chovatelské činnosti také vyrábějí drobné rukodělné výrobky, především svíčky a ikony. A také spoléhají na Boží prozřetelnost a na dary dobrodinců. Práci věnují jen zlomek dne – tři hodiny odpoledne. Většinu času tráví v modlitbě, studiu, duchovní četbě, hře na hudební nástroje. Už ve 3.00 v noci začíná noční matutinum, modlitba a výše uvedené duchovní aktivity pokračují až do oběda. Ohledně dobrodinců nám s. Gracia pověděla, že jednou za čas připravují večeři asi pro 100 lidí. Tito lidé si účasti na večeři a času stráveného se sestrami velmi váží, jsou ochotni za tuto akci dát jako dar klášteru i 100 dolarů. Často si peníze šetří, aby se mohli zúčastnit a takto sestry podpořit. Kromě dobrého jídla, které sestry připraví, je na programu také krátké povídání matky představené o klášteře, pak také „dobročinná dražba“ výrobků sester. Výdělek z takového večera je pro klášter velmi cennou a výnosnou podporou. Nepochybně se sestry za své dobrodince poctivě modlí.

Během našeho pobytu v klášteře jsme si užily také Tichý oceán, který se nachází cca 200 m pod klášteřem, viděly jsme na něj přímo z okna. To je jedna z mála přírodních krás, kterou se tam člověk může těšit. V srpnu je v Peru zimní období. Za normálních okolností to znamená asi 15°C. Bohužel i do Peru doputovaly klimatické změny a letošní zima byla velmi teplá. I Tichý oceán byl proto velmi teplý, brouzdání u břehu velmi příjemné. V obvyklé zimě by mrzly nohy a člověk by se v něm brouzdat nevydržel. Po té, co jsme si užily oceán, nás s. Gracia provedla klášteřem – tedy mimo klausuru. Ráda bych zmínila pozoruhodný příběh, který bych nazvala „Podivuhodné dobrodružství Pána Ježíše na cestách“. V jednom klášterním sále visí na zdi kříž, který při budování kláštera sestry pořídily během jedné své dovolené v Evropě. Přemýšlely, jak ho převezou. Byl tak velký, že se nevešel do žádného zavazadla. A tak ho vzaly jen tak do ruky. Sestry z kláštera v Německu šly na letiště pro jistotu s nimi, že si ho odnesou zpět k nim, kdyby to nevyšlo, aby nezůstal na letišti. Kříž kvůli své nadměrné velikosti neprošel ani skenerem, a to si dohlížející paní nechtěla vzít na svědomí. Byť řádové sestry, člověk nikdy neví, jestli v něm nejsou ukryty drogy nebo zbraně.. Sestry už se pomalu smiřovaly s tím, že kříž se vrátí do německého kláštera. Ale objevil se znenadání příslušník policie, nejvyšší hodnost z celého letiště. Řekl, že si to bere na zodpovědnost, že se za kříž zaručuje. Dal sestrám ještě nějaká písemná potvrzení pro další kontroly, aby neměly problémy. Pak vzal kříž hezky před sebe a jako v procesí – on v uniformě, sestry v hábitu – kráčeli letištěm. 😊 Jiná potíž se rýsovala, kam uložit kříž v letadle, protože se nevešel ani do úložného prostoru. Nicméně – Pán Ježíš, když cestuje, zařídí si všechno. Hned vedle sedadel sester bylo nečekaně volné místo. Tak tedy Pán měl své vlastní místo - u okénka. Na příkaz letušky byl pro jistotu i připoután a tak šťastně doputoval až do peruánského kláštera... Dle s. Gracie byl zmíněný pán od policie anděl... 😊

Navštívily jsme také centrum Limy. Je to město s 10 000 000 obyvatel. Nemá metro, veškerá doprava se odehrává pozemně. Tedy hustý automobilový provoz. Auta, autobusy, tuktuky (motorové tříkolky, často využívané jako mototaxi) jezdí v mnoha pružích, jezdí se rychle, zastavuje se „nadoraz“, předjíždí se zprava, zleva, blinkry se ani moc nepoužívají, stále se troubí... Dopravní předpisy existují, příliš se nedodržují... Zkrátka jízda v taxi silně zážitková... 😊 Navštívily jsme místní katedrálu. V ní jsme se zúčastnily mše s ranními chválami. Peruánská zbožnost – ať už se týká interiéru kostelů nebo liturgické hudby (mimo klášter) – byla pro nás poněkud „hůře stravitelná.“ Oltáře jsou v kostelích většinou úplně celé zlaté, sochy oblečené v látko-

vých kostýmech ideálně sametových nebo brokátových zlatě vyšívaných, na hlavách paruky, Panna Maria někdy s mnoha zlatými prsteny... Na jednom oltáři i více Panen Marií v různých provedeních a v různých šatech..

Varhany zdaleka nemají ve všech kostelích, protože se dovážejí z Evropy. U nás ve Valmezu máme varhany rozhodně větší a kvalitnější než v limské katedrále. Liturgická hudba je ve stylu něco mezi popem a country... a tento styl se provozuje i na písňalové varhany, pokud tedy jsou k dispozici. V jiném kostele používali k doprovodu „samohrajky“ nebo něco podobného... Přiznávám, že jak sochy, tak hudba nám dávaly dost zabrat... 😊 Ale uvědomila jsem si na tom, jak je Pán rozmanitý a velkodušný, protože je mu milý jakýkoliv projev zbožnosti, přijímá jakoukoliv oslavu svých dětí, ať mu zpívají country nebo chorál... 😊

V Limě jsme navštívily také místo spojené s životem sv. Růženy z Limy (1586 – 1617). Byla to dominikánská terciářka. Vynikala kajícím životem, jaké pozoruhodné metody k dosažení opravdové kajčnosti používala, si můžete přečíst v jejím životopise na internetu. Tyto skutky obětovala na smír za bezpráví páchané španělskými dobyvateli na domorodém obyvatelstvu. Sv. Růžena také sloužila nemocným a chudým. V Limě jsme navštívily zahradu, ve které stojí poustevna sv. Růženy – miniaturní domeček, ve kterém žila (poměrně dost na těsno 😊) Je tam také její studna. Do ní mnozí poutníci vhadzují na lístečcích své prosby, s důvěrou, že je sv. Růžena vyslyší. Také jsme do studny hodily své seznamy proseb a modlily se, aby nezůstaly ležet na dně studny, ale aby jim sv. Růžena věnovala patřičnou pozornost v nebi.

V Limě lze potkat i jiného peruánského světce, sv. Martina de Porres (1879 – 1639), v zahradě sv. Růženy stojí jeho socha – skromný řeholní bratr s koštětem. Velmi sympatický. Byl nemanželským synem černošské otrokyně a španělského šlechtice. Po matce zdědil tmavou pleť, a proto se k němu otec příliš nechtěl znát. Toužil vstoupit do dominikánského kláštera, ale i zde zakusil diskriminaci, odmítnutí. Nabídl se tedy klášteru jako otrok. Ale nakonec byl do kláštera řádně přijat. S láskou vykonával podřadné práce, podobně jako sv. František vynikal velkou láskou k zvířatům, obzvláště shovívavě přistupoval především k myším a potkanům... 😊 Později mu byla svěřena péče o nemocné, což vykonával s velkou obětavostí a pokorou.

Náš pobyt v Limě trval 6 dní. Se smutkem jsme se rozloučily se s. Gracií. Ve chvíli loučení jsem si uvědomila, že ji asi vidím naposledy v životě. Pokud ji nepřežijí do Evropy. Ale zatím na ni los nepadl. Představená určuje přesuny sester do jiných klášterů losem. Napíše jména všech na lístky, modlí se a pak vytáhne – a tím je to dáno. Ptaly jsme se s. Gracie, zda by se chtěla vrátit do Evropy. K našemu překvapení odpověděla, že ne. V poušti našla Boha!

(pokračování v příštím čísle)
Helena Mikušková

Finanční příspěvky do nedělních sbírek je možné také zaslat na účet farnosti 1388012853/2700.

100 Kč

200 Kč

500 Kč

jiná částka

*

Křest přijali

Valašské Meziříčí

Timothy Dominik Sulovský	Lucie Pavelová
Lourdes Kubějová	Eliška Tereza Franková
Jamie Hudec	Viktorie Tichánková
Anežka Tomečková	Adam Zavadil
Rozárie Kučerová	Nela Marie Žilinská
Gabriel Vilém	Tobiáš Jan Řepka
David Hála	Madlen Anna Pištělková
Noemi Anna Pavlicová	

Lešná

Stella Anna Maňasová	Tereza Bartoňová
Petr Bayer	

Svátost manželství přijali

Valašské Meziříčí

Lumír Dubnický	Věra Tulejová
Tomáš Denk	Eliška Skýpalová
Lukáš Halata	Tereza Šubová
Josef Sabo	Markéta Trusinová
Timotheé Martin Pierre Brodu	Zuzana Haikerová
Petr Bartošek	Tereza Chytlíková
Tomáš Málek	Anna Sulovská
Petr Žlebek	Lucie Krupičková
Eduard Bublinec	Gabriela Žilinská

Lešná

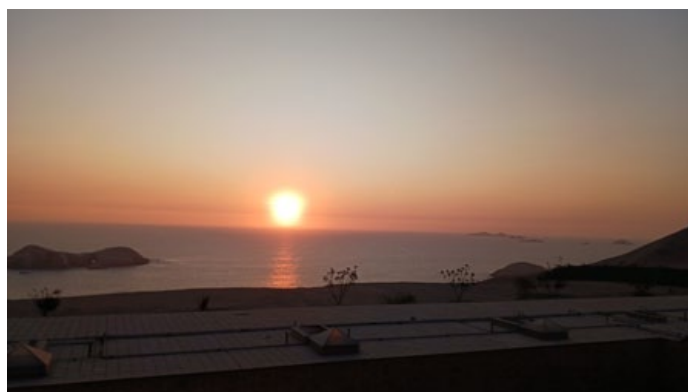
Petr David	Martina Havranová
František Šustek	Terezie Kološová

+ Na konec své pozemské cesty došli

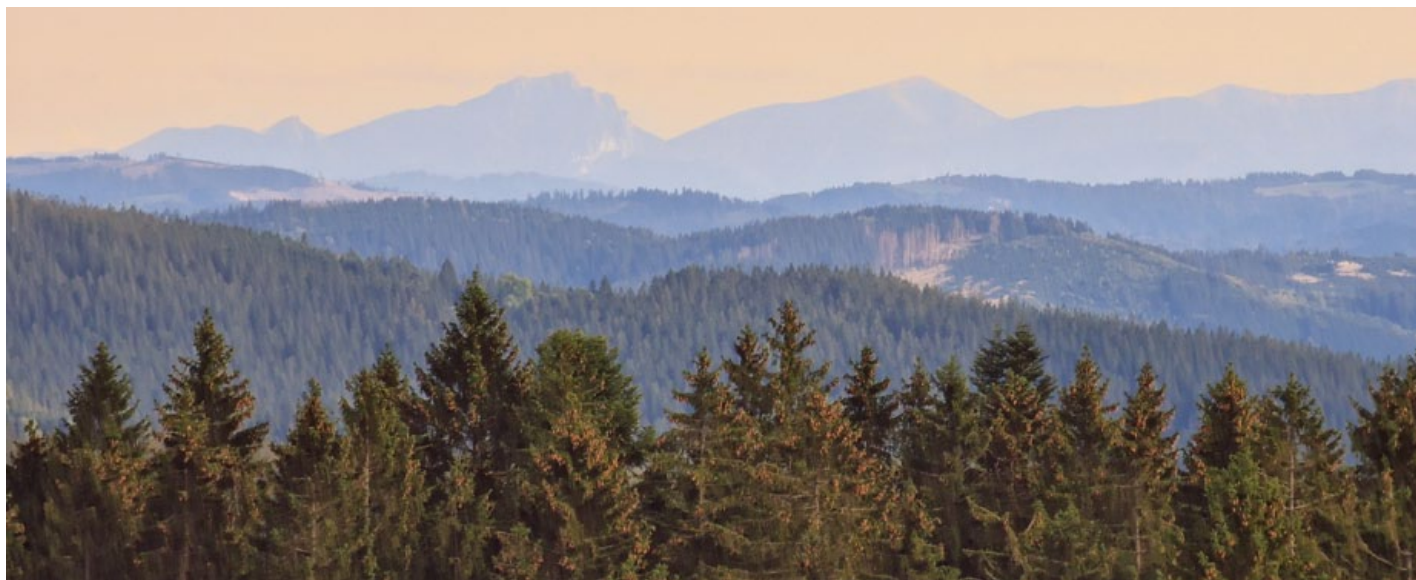
Valašské Meziříčí

Josef Pobořil *28. 9. 1935 +24. 6. 2023, Hrachovec 97
Olga Pobucká *29. 12. 1938 +26. 6. 2023, Králova 1062
Vladimír Staněk *22. 5. 1955 +27. 6. 2023, Sklářská 191
Stanislav Riedl *9. 9. 1953 +29. 6. 2023, M. Alše 445/3
Marie Stančíková *7. 12. 1944 +2. 7. 2023, Zašovská 729
Dagmar Matějčíná *8. 5. 1938 +17. 7. 2023, Jičínská 718
Bohumil Stromšík *26. 8. 1932 +24. 7. 2023, Poličná 344
Stanislav Bechný *3. 2. 1971 +16. 7. 2023, Nový Jičín
Ing. Josef Burda *24. 12. 1940 +31. 7. 2023, Juřinka 121
Radek Novák *16. 9. 1967 +2. 8. 2023, Kelč 301
Karel Zetocha *23. 12. 1953 +4. 8. 2023,
Marie Drozdová *1. 2. 1928 +12. 8. 2023, Frýdek-Místek
Anežka Rozsivalová *26. 10. 1938 +19. 8. 2023, Hrachovec 188
Věra Bušová *19. 9. 1944 +20. 8. 2023, Křižná 656
Věra Vaňková *29. 9. 1938 +4. 9. 2023, Seifertova 702
Jarmila Kubenková *7. 1. 1934 +13. 9. 2023, Zašovská 169
Zdeněk Holec *23. 2. 1974 +18. 9. 2023, Nad tratí 424

Cesta do Peru (fotografie k článku na str. 16–18)

Dům sv. Josefa na Gruni, kostel Panny Marie Pomocnice křesťanů a panorama Malé Fatry z Gruně
(foto o. Pavel, 5. října 2023)

Život farností číslo 9, ročník XXX

Vydává: Římskokatolická farnost, Křížkovského 60/8, 757 01 Valašské Meziříčí, Tisk: Lupress s.r.o., Frýdlant nad Ostravicí.
redakce: Mgr. P. Pavel Stefan, Evžen Hlavica, grafická úprava a realizace: Evžen Hlavica, Radek Zavičák, jazyková korektura: Mgr. Alžběta Dřimalová.
Své příspěvky, podněty či připomínky zasílejte elektronickou poštou na adresu zf@farnost-valmez.cz anebo osobně odevzdejte na faře.
Toto číslo vychází o 29. neděli v mezidobí, 22. října 2023. Uzávěrka příštího čísla je 9. listopadu 2023.
<http://farnost-valmez.cz/>